

Květa Legátová
Nic není tak prosté

Pistorius
2006

© Pistorius & Olšanská s. r. o., 2006

© Květa Legátová, 2006

ISBN 80-87053-02-8

Případ Vlastimil

I.

Když zazvonil telefon, byl Ryška přesvědčen, že ho volá Javor. Bude chtít hlášení, které neexistuje.

Padla na něho deprese. V takových chvílích byl předhozeným soustem.

Automaticky se postavil do pozoru.

– Bezpečnost. Poručík Ryška. –

Cizí hlas ho zmátl. Prvním slovům nerozuměl.

– Prosím?! –

Hlas zesílil a vznesl se o kvintu výš. Byl to ženský hlas a prozrazoval pozoruhodný stupeň nervozity.

– Pane poručíku..., – žena se nadechla, – jsem sama doma... úplně sama... –

Z nějakého důvodu to byla tragédie.

– Kdo je u telefonu? –

– Koukalová. Bolehrádkova devět. To nové sídliště... Slyšíte mě? –
Otázku zakvílela.

– Slyším. Co se stalo? –

– Ztratil se mi kožich. Norek za dvacet tisíc! ... Pane poručíku! –

K hysterkám se Ryška choval kavalírsky.

– Kdy se vám ztratil? –

– T e ě ! Před několika minutami. –

– Odkud? –

Klást jednoduché, uklidňující otázky.

– Z předsíně. Visel na věšáku. Chtěla jsem ho ráno vyklepat. –

Vteřinu počkal, dával jí prostor k dalším zbytečným informacím.

Mlčela.

– Voláte z bytu? –

– Ano. –

– Jestli jsem vám dobře rozuměl, někdo se k vám právě vloupal. –

– Ježišmarja, to ne, pane poručíku! To ne! –
 – Řekla jste mi, že se vám ztratil kožích. –
 Dával si záležet, aby mu v hlase neznělo jeho současné duševní rozpoložení: únava a vztek. Vedle tříská Andík vši silou do stroje. Píše nějakou stupidnost.
 – To souhlasí, – zněl mu do uší hlas, plný pobouření, – k o ž i c h se mi z t r a t i l ! –
 – Musel ho tedy někdo ukrást. –
 – To je vyloučeno!
 – P r o č ?
 – Protože byt má patentní zámek s ochrannou zástrčkou a já jsem stále doma. –
 – Jak si potom vysvětlujete... –
 – Právě, že si to nedovedu vůbec vysvětlit! –
 Křápla klika, Ryška se nemusel ohlížet, vstoupil Andík. Všechno, na co sáhl, vydávalo pronikavý zvuk. I podlaha pod ním úpěnlivě sténala. Zafuněl: Byl tu starej? a začal se hrabat v regálech.
 – Paní Koukalová, podívejte se... –
 – Už jsem se dívala nejmíň p ě t k r á t , – přerušila ho ostře, – je p r y č . To vám mohu odpřisáhnout. –
 – Dveře jsou zamčeny? –
 – O v š e m . –
 – Přesvědčte se. –
 Čekal se sluchátkem na uchu a studoval skvrnu na protější zdi. Vznikla včera, když zalil visuté květináče, důmyslný okrasný prvek, který působil v místnosti jako recese. Javor však vyznává mýtus o kouzlu ŽIVOUCÍ ZELENĚ.
 – Pane poručíku! ... Jste tam? –
 – Jistěže. –
 – Je zamčeno. –
 – Zámek je v pořádku? –
 – Úplně. –
 – Mohl někdo vstoupit jinudy? Například oknem? –
 – Nemohl. Bydlíme v pátém poschodí. Kromě toho jsou všechna okna zajištěna. –
 – Jak? –
 – Takovým ozdobným... t í m . Já nejsem architekt, pane poručíku! –

– Nevadí, nevzrušujte se... Co pavlač? –

– Musel by projít kuchyní a v kuchyni jsem si vařila kávu. –

– Neslyšela jste nějaký šramot? – Otázky kladl Ryška jen z profesionální setrvačnosti, aby přiměl Koukalku k logickému myšlení, čehož podle jeho mínění potřebovala jako soli.

– Ne! ... Vlastně a n o ! Jako by někde tekla voda... –

To nepředpokládal a trochu ho zamrazilo. Buď si z něho bába utahuje – proč by to ale dělala –, nebo se baví s pomatenou. Chtěl jí dát poslední šanci.

– Nedala jste kožich do čistírny? –

– Ne. Visel v předsíni. –

– Před několika minutami? –

– Ano. –

– Podívejte se do skříně. –

– Kam? –

– Do skří-ně, – slabikoval.

– Myslíte, že se tam někdo...?! –

– Ale ne! Kožich je tam. –

– Není! –

Ryška jezdí tužkou po papíře. Nakreslil devítku a maluje k ní ornament.

– Vyšla jste z domu dnes odpoledne nebo k večeru? –

– Ani na krok. –

– Navštívil vás někdo? –

– Ne. –

Andík přestal řídit v regále a dívá se soustředěně Ryškovi mezi oči, jako by mu tam něco pučelo.

– Víte co, paní Koukalová, pošlu pro vás... –

Ve sluchátku se ozvalo zaječení.

– Paní Koukalová! Haló! Haló! –

Nic. Telefon zůstal němý. Krátký ryk smrtelného zděšení byl poslední zvuk, který vydal.

Ryška se dívá na skvrnu na zdi. Má lidský profil.

Andík ťuká nesnesitelně pomalu do psacího stroje a každým ťuknutím klofne Ryšku do hlavy. Dveře jsou jako vždy otevřené.

– Ando, – křikl Ryška na kolegu, aby ulevil své hlavě, – volala nějaká ženská, že se jí ztratil kožich, a zdá se, že ji zloděj právě přepadl. –

Nešlo mu to z úst. Měl nepříjemný pocit, že tu něco nehraje, že naletěl, že se stal obětí mystifikace.

– Jo? –

Jediná věc, která ještě Andíka vzrušovala, byl přísun mandarinek do nedaleké samoobsluhy. Tříletá vnučka Barča, již zahrnul k vlastní i k její škodě opičí láskou, je po nich posedlá.

– Hergot, musíš mlátit do stroje, když s tebou mluvím? –

– Jo tak? Pán se špatně vospinkal? Nebo jde o sprduňk? –

– Obojí. Říkám, že na Bolehrádkově devět právě přepadli ženskou. –

Andík vzhlédl. Ve tváři má pochopení pro Ryškův stav. Odjakživa ho pokládá za trhlého.

– Půjdu se tam podívat, – rozhoduje se Ryška jaksí proti své vůli.

– S hláškou pro Javora jsi hotov? –

Někdy, jako třeba teď, je Andík k nesnesení. Bradu pohodlně podepřenou, loket na telefonním seznamu... Ryšku napadá to, co ho mělo napadnout okamžitě.

Zalistoval – a k jeho překvapení tam byla. Koukalová Ema, Bolehrádkova devět. Vytočil číslo. Obsazovací signál, jinak nic. To znamená, že nezavěsila. To znamená, že jí sluchátko vypadlo z ruky.

Andík bezostyšně zívá.

– Spal bych, – komentuje své počínání. – To je počasím. Když jdeš ven, koukni se, jestli je ta vykopaná jáma naproti osvětlena. –

Jako praktik je Andík nedostizný. Vidí za roh, jak se říká, a tudíž ví všechno. I to, že lucernu už nějací klackové rozbili.

Venku hustě mží. Ulice jsou plny rozmazaných světél a páchnou dehtem. Na konečné nestojí jediná tramvaj.

Ryška zamířil vpravo, kde seděly v blátě obrovité kvádry nového sídliště. Mezi nimi tekla budoucí silnice.

Překročil výpadočku. Pár metrů byla rovná jako šňůra a pak ostrě zlomena cíhala na svou příležitost, na smyky, na havárky, na opilce. Myslíl na odpolední výtržnost. Na perleťové nehty, které se mu zaryly do dlaně, ostré jako břitva. Nadrogovaná ženská. Poločlověk. Styděl se za ten šrám a pohrdal sám sebou. Měl mnoho nepraktických vlastností, tahle však byla nejvíc na pováženu. Utýraně vzdychl. Lokl si kouře a vodních par.

Ohlédl se, jako by se chtěl přesvědčit, co mu město tropí za zády. Mžouralo na něho ospalými světly, netečně a líně. Vydechovalo

čpavé chuchvalce pastelových barev, chuchvalce bez obrysů, matné skvrny, které houstly a zase se rozplývaly a mizely před slzícíma očima. Byl duší venkovan a neměl město rád. Nesnášel jeho horečný dech, dech uštvaného psa.

Na Bolehrádkově ulici byl vchod pootevřen a v síni se svítilo. Začal studovat jména.

– Pane poručíku! –

Objevila se nad ním na odpočívadle. Stála tam v bleděmodrém hedvábném županu – luxusní import, který se dotýkal země. Nad čelem měla dvě natáčky.

– Vy jste mi telefonovala? –

– Ano. – Naklonila se přes zábradlí.

– Hlásila jste ztrátu... –

– Nekřičte tak! On je ještě tam! –

– Kdo? –

– Ten chlap! Vyšel najednou z koupelny! – Její zdokonalené řasy se zachvěly a odkryly oči. Ryška se zatvářil, že přemýšlí, ve skutečnosti se potřeboval vzpamatovat.

– Když jste mi telefonovala, vystoupil z koupelny cizí člověk? –

– Ano. –

– Jak se choval? –

– Já nevím, pane poručíku, já jsem vyběhla ven. Od té doby chodím po chodbách. Chtěla jsem se zamknout v prádelně, kdyby něco, ale on nevyšel. –

– Dejte mi klíče. –

– Jaké klíče? –

– Od bytu. –

Řasy se opět pohnuly. – Zůstaly nahoře, pane poručíku. –

Stoupají po schodech, žena se opožduje.

– Pane poručíku... ten člověk je deviant, – zašeptala.

Naklonila se k němu a ovanul ho příjemný parfém.

– Proč myslíte? –

– Protože vyšel jen tak. Chápete? –

Ryška chápe, ale rutina mu velí položit upřesňující otázku.

– Chcete říct, že byl nahý? –

– Měl kolem sebe jenom osušku. –

– Jste si jista, že ho neznáte? –

– Naprosto. –

Došli do pátého poschodí (neměla klíče od výtahu), žena ukázala na dveře vlevo. Nato si stoupla Ryškovi za záda a horce mu dýchala do zátylku.

– Vypáčíte dveře? –

– Ne. –

– Co chcete dělat? –

Očekávala něco nepředloženého.

– Zazvonit. –

Zvedal ruku, aby stiskl tlačítko, a tu se zarazil.

– Poslouchala jste rádio? –

– Ne. –

– Slyšíte? –

Hudba zesílila. Přiblížila se. Přimísilo se do ní broukání.

– Tím je záhada vyřešena, paní Koukalová. –

Ema couvla a učinila nepatrné obranné gesto. Ryška se usmál a dostal výraz děcka, před nímž se zjevil nanukový dort. Prožíval okamžik sladkého uvolnění.

– Jak to, pane poručíku? – zachrčela a musela si odkašlat.

– Kolik je v domě nájemníků? –

– Sedmašedesát. –

– Někdo si prostě spletl byt. Náhodou se jeho klíče hodily i k vašim dveřím. To se stává. Šel rovnou do koupelny... –

– Ale přece musel poznat, že je v cizím bytě. –

– To jistě už poznal. Předpokládejme, že se vracel trochu pod parou. –

Ženiny myšlenky však byly upnuty k jediné věci, kterou Ryškova hypotéza nezahrnovala.

– Ale kam dal kožich? –

Sít padla. Kouzelné sklíčko se zakalilo.

– To se brzy dozvíme, – ujistil ji poručík, sám nepřesvědčen.

Zatímco proklel všechny kožichy světa, v bytě to zavržalo. Dveře se otvíraly s hlukem, který nesvědčil o žádné opatrnosti, na prahu stánu dlouhán samý kloub. Ryška mu přidržel veřej, takže nedokončil pohyb a nezapraskl. Díval se nechápavě, krotce, ovčím pohledem.

– Co je? –

Byl dekorován tranzistorem – visel mu na krku – a natolik podmaněn rytmem melodie, že mu cloumala tělem. Pokusil se odkymá-

cet, ale Ryška ho uchopil za rameno. Mladík si prohlédl jeho uniformu a bezdůvodně se zasmál.

– A jo! To teda gratuluju! –

– Jděte dovnitř. –

Zdálo se, že mládenec uvažuje, kterou nohou má překročit práh. Ryška ho vytrhl ze zadumání tím, že ho postrčil.

– Ježíšmarja, on vypil ajrkoňak! – Loktem ukázala k malému baru v rohu pokoje. Na koberci se válela láhev. Ryška otočil mladíkem zhruba o osmdesát stupňů a orientoval jeho vratkou chůzi přes další práh, jež mladý muž obzíral se stejnou nedůvěrou jako ten první. Stáli ve světlé, elegantní místnosti, hleděli jeden na druhého. K tomu jim hrál taneční orchestr.

– Vypněte to, – velel Ryška. – Znáte se, vy dva? –

Nejdřív odpověděl mladík.

– My dva? – Prohlížel si Emu zevrubně, jako by chtěl odhalit přestrojení. – Myslím, že ne. –

– Jakživ jsem ho neviděla, – prohlásila žena s důrazem.

Na Ryšku padla strašná únava. Tohle mu scházelo. Vlastní vinou se zamotal do jakési pitomosti bez hlavy a paty, maří čas s hysterkou a ožralým klukem. Od rána ho omotává smůla jak masožravý list. Podíval se znechucen do beznadějně prázdných, pokojných ovčích očí.

– Máte s sebou občanský průkaz? –

Mladík si zajel rukou pod kabát, vytáhl pomačkanou cigaretu a pohlédl vyčítavě na Ryšku, jako by mu ji podstrčil. Nato zalovil na jiném místě. Cigaretu si vsunul do úst.

– Pane poručíku, řekněte mu, ať tady nekouří! –

– Nekuřte, – nařídil Ryška mdle.

– Pardon. –

Stoj spatný byl pro mladíka zdrojem nepohodlí, jevil tendenci otáčet se kolem vlastní osy. Svezl se na gauč.

– Řekněte mu, ať nesedá na psa! –

– Na jakého psa? –

Ema sežehla Ryšku pohledem a vyrvala zpod mladíkova těla hadrového psa.

Ryška listoval usmoleným průkazem. Prsty se mu chvěly.

– Jmenujete se Jiří Varhula? –

– Ano. –

– Chci po vás občanský průkaz. Toto je řidičský. Mimoto nepatří vám. –

– Jak to víte? –

– Kolik je vám let? –

– Aha! ... Nemohli bychom... –

– Nemohli. Bydlíte v tomto domě? –

– Ne. –

– Ne?! –

– Kdybych nebyl tak... –

– Zřízen, – doplnil ho poručík.

– To byla spíš náhoda, – blekotal mladík. – Vona se mně připletla do cesty. –

– Kdo? –

– Ta žencká. Fakt. –

Ryškovi začali lézt po nohou mravenci. Měl chuť zařvat, jako slýchával řvát Andíka, zařvat a osvobodit se, uvolnit nervy. Nedokázal to však, nedokázal to nikdy, zastavil se disciplinovaně na předepsané čáře.

– Jaká žencká? –

– Co po ní dete. Pane poručíku, já bych raděj mezi čtyřma voči-ma... –

– Ať řekne, kam dal kožich, – dotírá Ema, které se výslech nelíbí ani za mák.

– K tomu dojdeme, paní Koukalová. –

Ryška si sedl ke konferenčnímu stolku, vytáhl blok. Pohlíží do mladíkovy hezké, ale už hodně sešlé tváře, jež mu nic neříká, těká očima po pokoji, všimne si, že je téměř prázdný, a mimoděk si ho vryje do paměti jako obraz, který si bude moci kdykoli vybavit.

Ema sedí naproti, patří k interiéru, na opěradle ušáku svítí její nachové nehty.

– Co zde děláte? –

– Vy myslíte tady? – reagoval údajný Jiří Varhula, když pochopil, že otázka se týká jeho. – Pane poručíku, rád bych vám všechno vysvětlil. –

– Máte příležitost. –

Mladík se zavrtěl.

– Jenže ona mě znervózňuje. –

Ema vydala neurčitý zvuk.

- Paní Koukalová tvrdí, že jste vyšel z koupelny. –
  - To souhlasí, – přiznal Varhula po krátkém zadumání.
  - Nabízí se otázka, jak jste se tam dostal. –
  - Jako do koupelny? Mám dojem, že jsem ztratil orientaci, původně jsem chtěl jít do pokoje, ale ty dveře byly tak na ráně... –
  - Jak jste se dostal do předsíně? –
  - No... dveřmi. –
  - Z chodby? –
  - Ano. –
  - Kdo vám otevřel? –
  - Jak to myslíte? –
- V chlapcových bezelstných očích se neskrývá žádná potměšilost, poručík přesto cítí, že za vteřinu vybuchne. Jeho hlas dostává barvu, která se přirovnává k oceli.
- Kdo vám otevřel tento byt? –
  - Já sám. –
  - Čím? –
  - Měli jsme přece klíče. –
  - M ě l i ? –
- Jiří Varhula se nejapně rozhlíží na všechny strany.
- Byl se mnou kamarád. –
  - Jméno. –
  - Vlastimil. –
  - Příjmení a adresa. –
  - Já ho neznám. – Dívá se důvěřivě do poručíkovy tuhnoucí tváře.
  - Neznáte? –
  - Ne, – opakuje Jiří a je mu to nejspíš líto.
  - Tvrdíte, že se neznáte se svým kamarádem, – konstatuje Ryška.
- Mluví tak, že sotva otvírá rty.
- Mrtvá hladina mladíkovy pohledu se hnula. Začíná chápat, že cosi neladí.
- Seznámili jsme se dnes odpoledne. –
  - Kde? –
  - Na hrázi. –
  - Na jaké hrázi? –
  - Nad tratí, – vzpomíná Varhula. – Ohlídl jsem se a on stál za mnou... – zívá. – Měl klíče od tohoto bytu. – Zívá podruhé.
  - To je lež! – zavřískla Ema.

– Kde je ten člověk? –

Jiří znova putuje pohledem kolem dokola.

– Asi odešel. –

– Uvedl vás sem neznámý člověk, nechal vás v koupelně a zmizel? –

– Ano, – přitakal mladík spokojeně. Víčka mu poklesla, jakoby v polospánku.

– Na tom trváte?! –

Tón otázky způsobil, že Varhula téměř vystřízlivěl.

– Je mi to trapné, paní, – řekl. Aby nebylo mýlky, ukázal na Emu prstem. – Byl to její milenc. –

Ema vstala. V té chvíli vypadala jako lady Macbeth.

– Co se opovažuješ, ty zdrogovanej grázle! –

– Slyšel jsem, jak spolu mluví, – trval Jiří na svém. – Některým slo-
vům jsem rozuměl. Jednalo se o účes. –

– O účes? –

– Ano, – vypovídá chlapec s jistotou. – Asi ji rozčuchal. – Ema zachrčela.

Poručík se po ní ohlédl.

– Nikdo tady nebyl, – odpověděla jeho pohledu. Hrdlo jí zhyzdily
rudé skvrny. Rozhlížela se těkavě po pokoji, Ryška odhadoval, že
napadne Varhulu kovovým předmětem ze sekretáře, soškou vzpína-
jícího se koně.

– Paní Koukalová, – snažil se rychle vykolejit ji na druhou stranu, –
uvařila byste nám trochu kávy? –

– Tady pro toho? – zeptala se štítivě.

– Jinak z něho nic nedostaneme. –

Odcházela beze slova, župan šustil po podlaze. Mladík natáhl
k Ryškovi krk: – Ta žencká je hysterická. –

Přitom spiklenecky pomrkával po mizejících zádech.

Co s ním? Přimět ho k dalšímu blábolení? Dovést ho na stanici,
aby se vyspal, a ráno s ním sepsat protokol? Je jisté, že sem nevnikl
násilím, je skoro jisté, že mu neotevřela Ema.

Vlastimil?

I kdyby byl jejím milencem, proč by jí vodil do bytu opilého kluka?
Aby ji zkompromitoval? Před kým? A kam se poděl, krucifix, ten
kožich?!

Vypadá tenhle byt, ten výstřední župan, ten fialový přeliv na pravý
norek? Bohužel vypadá.

- Hele, – Varhula civí na křeslo, z něhož vstala Ema.
- Moje šálka! – pokusil se uvázat si šálku kolem krku, pak to vzdal a nechal ji volně plandat. Ryška rozžal stolní lampu a zhasil světlo u stropu. Pokoj nabyl vzhledu, který uklidňoval.
- Kdo je to Vlastimil? –
- Pane poručíku, na mou duši nevím. Všechno jsem vám už řekl. Stál jsem na hrázi nad tratí... a najednou koukám... někdo stojí za mnou. –
- Z ničeho nic? –
- Z ničeho nic. –
- Takže se vám vlastně zjevil. –
- Jiří Varhula se kupodivu zachvěl. Vypouklil oči a učinil bezradný pohyb rukou, jako by zažehnával nějaký přízrak.
- Zrovna přijížděl vlak... – brblal v zajetí stupňujících se hrůz.
- Jaký vlak? –
- Ten, pod který jsem chtěl skočit. –
- Proč? – vyzvídá Ryška měkce.
- Měl jsem pocit, že mě pod něj srazí, – odpovídá mladík nelogicky. – Když mě chytil za rameno. Ale zatím mě zadržel. Nebyl tam nikdo kromě nás dvou. – Díval se na Ryšku, jako by ho prosil o pomoc. Tvářil se téměř inteligentně. – Jak vlak odfrčel, tak jsem se rozklepal, že jsem se o něho musel opřít. –
- O něho? –
- Nebylo tam nic jiného na opření. Byl bych se to... Skácel. –
- Ryška je upřímně zaujat. Příběh má své kouzlo.
- Proč jste chtěl skákat pod vlak? –
- To jsem vám už řekl. Kvůli té žencké. –
- Přesněji. –
- No... co jsem do ní narazil. Jak jste mě našli? –
- Před Ryškovými očima se začal nábytek zvedat ze země. Zvedl se asi o decimetr a visel ve vzduchu.
- Kolik mně to hodí? – zajímal se Jiří. Vzdychl. – Ještě loni sem byl mladistvej. –
- Ryška si olízl rty. Uvědomil si, že neovládá obličej. Musí se sebrat, než se Varhulovi rozbřesknou.
- Vraťme se k podrobnostem, – vyslovil s námahou. – Co jste dělal od rána? –
- Ráno jsem byl na středisku. –

- Co je vám? –
- Nic. – Okamžitě se však vzpamatoval a dodal jedním dechem.
- Mám angínu. –
- Nevymýšlej si pitomosti, – napomenul ho poručík, který překonal krizi a dostával se do formy. Kluk vypadal starší, snad tím, že byl tak zhuntován.
- Fakt. –
- Na co jsi potřeboval volno? – vnucoval se Ryška.
- Na chatu, – rezignoval Jiří.
- Kolik ti doktor napsal? –
- Pět dní. –
- Nebyl právě při smyslech? –
- Měl jsem horečku. –
- Jakého původu? –
- Pane doktore, totiž pane kapitáne, vlastně poručíku, všechno ze mě dostanete, ale tohle je patent. –
- Dobrá, pokračuj. Kam jsi šel ze střediska? –
- Šel jsem se najíst. Do automatu. Máte rád máslový řízeky? –
- Podle toho. Pokračuj. –
- Já jsem si je dal. S tím... s bramborama. –
- A po obědě? –
- To byla desítka. –
- Ptám se tě, cos dělal potom. –
- Potom jsem to žíhal na chatu. –
- Sám? –
- Jo. Měli jsme sraz až tam. Jmenuje se Jitka. Ta chata je jejich. –
- Kde došlo k nehodě? –
- Pane poručíku, ona se mně připletla do cesty. Vletěla pod kola. –
- Naopak, tys vletěl na chodník, – improvizuje Ryška.
- Protože jsem se vyhýbal nákladáku, – navázal Varhula hravě.
- Žádný nákladák tam nejel, – prohlásil Ryška s přesvědčením. –
- Proč jsi nezastavil? –
- Protože jsem o ni jen štrejchl, viděl sem, jak se sama staví na nohy. –
- Tak proč jsi chtěl skákat pod vlak? –
- ... protože mě táta zabije, – zněla ponurá a velmi pomalá odpověď. – Auták je totiž... to. Když jsem se snažil vyhnout té bábě, dostal jsem se do smyku... a pak do zdi. –

- Řidičák je tátův? –
- Jo. – Varhula hleděl na Ryšku, jako by mu předváděl čáry. – Von se jmenuje taky Jiří, takže na první pohled... a zatím ho po mně nikdo nechtěl. Ježišmarja, co vám to tady všechno vykecávám. Vidíte, že nejsem pohromadě. –
- To vidím. A nebyls pohromadě ani dnes dopoledne. Cos pil k tomu řízku? –
- Pane poručíku, čestné slovo... –
- Ryška mávl rukou, o čestné slovo neměl zájem.
- Kde je fáro? –
- Doma. V garáži. Dojel jsem taktak... Jenže pak to na mě padlo. Depka, jakou jsem nezažil. Jako by se kolem mě setmělo, taky jsem nějak ztuhl, že jsem sotva zvedal nohy... ani jsem si neuvědomoval, že lezu na hráz nad tratí, až mi jaksi došel dech a přišlo mi přirozený, že skočím dolů... Chápete to, pane poručíku? –
- V klukově pohledu je úpěnlivá prosba.
- Zatím ano. Pokračuj. –
- Kolem nebylo človíčka... a najednou mám za hřbetem chlapa. V životě jsem se tak nepolekal.
- Co tam dělal? –
- Nic... Civěl. –
- Na co? –
- Na nic. –
- Oslovil tě? –
- Ne. To já jsem... něco jsem řekl, ale už si nepamatuju co.–
- Představil se ti jako Vlastimil? –
- To až potom. Když jsme si začali tykat. –
- Kdy jste si začali tykat? –
- Až ve vinárně. –
- Pozval tě na víno? –
- Já jeho. Ale on to zatáhl, protože jsem neměl prachy... Musel jsem to zapít. –
- Co? –
- Varhula zvedá k Ryškovi oči a je v nich tesknota. Je v nich nesmírná, namodralá dálka.
- Tak celkem. –
- Vešla Ema s podnosem. Pohybovala se jako grácie. Ryška si všiml, že natáčky zmizely a fialové vlasy se lehce, roztomile čepýří kolem

obličej. Vypadala svěže a mladistvě. Právě proto jí Ryška hádal přes padesát.

Postavila kávu na konferenční stůl a posadila se. Hosty nepobídla a tím dala najevo, že akt pohostinství je nedobrovolný.

– Přejete si ještě něco, pane poručíku? –

Ryška měl citlivý sluch. Zrudly mu uši.

– Děkuji. –

– Řekl už, kam dal kožich? – Ryška pokynul Varhulovi.

– Napij se. –

Mladík se napil. Hodiny na sekretáři ukazovaly jedenáct hodin. Poručíkovy oči začaly odhadovat předmět po předmětu. Norek za dvacet tisíc? Nebo opelichaná imitace? Nová myšlenka ho téměř vzpružila.

– Byl kožich pojištěn? –

– ... Ne. –

Co znamená to krátké zaváhání?

Nejraději bych je oba smazal. Jsem vyčerpán a chce se mi spát. Kam asi vedou ty druhé dveře?

– Paní Koukalová, co je ve vedlejší místnosti? –

– Vedle spí dítě. –

– Vaše? – Snažil se, aby otázka nevyzněla užasle.

– Dceřino. –

– Dovolíte, abych se tam podíval? – Žena učinila gesto, které ho mělo zadržet.

– Budí se snadno. –

– Vejdu tiše. –

Otevřel dveře s největší opatrností, ani nezavrzaly. Stejně nehlučně, ale o něco rychleji je zavřel Emě před nosem. Ke zjištění situace potřeboval sedm vteřin. Za tu dobu se vrátil.

– Žádné dítě tam není. –

To, co předvedla Ema Koukalová, by vzbudilo konkurenční zášť u největších tragédek světa. Vběhla do dětského pokoje a vzápětí vyběhla změněna k nepoznání, pracný a uměle ztužený účes jí povolil, vlasy trčely na všechny strany. Výraz tváře připomínal Dalího a slova, jež vyrážela, se třásla vzrušením, které Ryšku uchvacovalo.

– Kde je?! – volala a sápala se na Varhulu. – Kde je Julinka?! Pane poručíku, zatkněte ho! –

– Pohřešujete tedy norkový kožich a dítě, – konstatoval poručík suše. – Kde je vaše dcera? –
Ema vykřikla a zhroutila se do křesla.
– Kde je vaše dcera? – opakuje Ryška chladnokrevně. Vylovila z županu kapesník a jemně si otřela oči.
– Ve škole. –
– V jaké škole? Teď se přece dávno nevyučuje, paní Koukalová. –
– Moje dcera chodí do večerní. –
– To je jedno. Je skoro půl dvanáctá. –
Poslední věta zvedla Emu z křesla. Postavila se před hodiny na sekretáři a chvíli jim naslouchala. Pak pohlédla vytřeštěně na Ryšku. Varhula se zatím svezl z gauče na zem. Když vstával, vypadly z něho klíče. Ryška po nich sáhl a strčil je Emě pod nos.
– Poznáváte je? –
– Ano. –
Dívala se na něho tak, že si přál být úředním lékařem Kabusem.
– Pane kapitáne. –
– Poručík. –
– Pane poručíku, já se zblázním. –
Ryška ji usadil na pohovku vedle Varhuly a shrnul je oba v jediný obraz. Emě poklesla hlava.
– Omdlela? – zajímal se Varhula.
– Ty drž hubu! – utrhla se na něho. Artikulovala pečlivě každou hlásku.
– Pardon, – omluvil se Varhula a mimoděk jí položil ruku na koleno.
Zřejmě ji to uklidňovalo, protože nic nenamítala.
Ryška cítil, že večer spěje k vrcholu. Nijak ho neudivilo, že v předstíni zazněl zvonek.
– Jděte otevřít, – vyzval Emu.
– Já?! – Tvářila se, jako by po ní chtěl, aby sáhla do bedny s chřestýšem. – Pane poručíku, to po mně nežádejte. –
– Proč? –
– K nám nikdo v tuto dobu nechodí. –
Zvonek zadrnčel znova. Jeho zvuk se zlověstně třásl v poloprázdné místnosti, všechny věci se před ním přikrčily.
Ryšku napadla šílená myšlenka, že za dveřmi stojí Vlastimil. Nestávalo se mu často, že propadal panice, ale teď to na něho přicházelo.

Zmocňovala se ho pro jeho povolání typická úzkost – úzkost z rozuzlení. Noční host se hlásí potřetí, dlouhým, zuřivým stiskem. Poručík projel chodbou a otevřel. Před oslepenýma očima má matnou siluetu. Splývá s temnotou neosvětlené chodby.

– Co se tady děje? – Byl to kupodivu dívčí hlas.

– Jděte dovnitř, – promluvil Ryška.

Pohledné děvče ve volném plášti. Ve tváři má zmatek.

Na prahu pokoje stojí Ema Koukalová. Stojí jako socha. Obě ženy se na sebe dívají a hovoří spolu beze slov.

– Vaše dcera? –

– Ano, moje dcera Ludmila. –

– Proč zvonila? Copak nemá klíče? –

Teprve teď se přetrhlo neviditelné spojení mezi matkou a dcerou. Eminy rty sebou zaškubaly.

– Proč zvonilas? –

– Zapomněla jsem ve škole kabelku, – vysvětluje Ludmila nedbale a rychle. Pokrčí rameny a dodává, aby záležitost s klíči anulovala:

– To je toho! – Avšak v obličejí má napětí a snaží se matku před čímsi varovat.

Ryška je zvědav, co udělá Ema, je přesvědčen, že dceři porozuměla. Beze stopy váhání podala Ludmile klíče, které měl u sebe Varhula. Držela je mezi palcem a prostředníkem. Ludmila se zamračila.

– Máte dítě? – zašvelil Ryška. Dívka se po něm ohnala pohledem, jako se oháníme utěrkou po obtížném hmyzu.

– Mám, – sykla.

– Jak se jmenuje? – usmíval se Ryška mile.

– Julinka. –

– Kde je? –

– Kde by byla? Tady. –

– Tady není. –

– Jak to? –

– Na to se ptám já vás. –

Dceřiny oči se upřely na matku. Skutečná nebo předstíraná hrůza?

– Kdy jste ji viděla naposledy? –

– Dnes ráno. – Najednou byla nejistá a pokorná.

– Váš muž zde nebydlí? –

– Je na montážích. –

– Kde? –

- Na Slovensku. –
- Kdy byl doma naposledy? –
- Asi... před týdnem. –
- Kdy vám končí večerní škola? –
- Šli jsme pěšky. Procházeli jsme se. –
- Proč jste se nevrátila pro kabelku? – Ludmila se naneštěstí vzpa-matovala. Mlčí.
- Odpovězte mi. –
- Nač? Máte klíče. –
- Tak tedy: Kde jste byla skutečně dnes večer? –
- V kině. – Ludmile naběhly tváře.
- A pak? – Ryška vyladil svůj baryton jako sólista při benefici.
- U svého přítele! – zaječela žena, která až do této chvíle vypadala vkusně.
- Pane poručíku, nechte nás o samotě, – požádala Ema.
- Lituji, paní Koukalová. Kabelku jste zapomněla u něho? –
- V kině. Nechala jsem ji nejspíš viset na opěradle. –
- Znáte tohoto muže? –
- Varhula chrněl s hlavou zabořenou do polštáře.
- Neznám. –
- Jak si vysvětlujete, že měl vaše klíče? –
- Nechala jsem je v kině, – trvala dívka na svém. Ošklivě zkrivila ústa.
- On je našel, vnikl do vašeho bytu, osprchoval se tu, uloupil kožich a dítě...?
- Jaký kožich? –
- Norek. –
- Můj norek? –
- Můj norek! – křikla na ni Ema. Zaklínily se do sebe pohledy jako dva zápasníci.
- Zapomínáte, – zavedl Ryška rozhovor na vykolíkovanou trasu a marně se namáhal porozumět němemu dialogu, který měl před očima, – zapomínáte, že člověk, který se zmocnil vaší kabelky, měl sice klíče, ale ne adresu. –
- Zaváhala jen na okamžik.
- V kabelce byl dopis. –
- Vám adresovaný? –
- Ano. –
- Od koho byl ten dopis? –

– Na tom nezáleží. –
 – Odpovězte. –
 – Od manžela. – Věnovala mu pohled-dýku.
 – Aha! – divil se Ryška pobaven. – Měl tedy i adresu. Jak se jmenuje váš přítel? –
 – To je moje soukromá věc, pane poručíku! –
 – Má telefon? –
 – Pane poručíku?! – Ryška zapomněl na Emu. Nyní ho držela za paži a otáčela ho k sobě silou, již neodolal. – Pane poručíku, je jenom jediná možnost. – Zsinalost tváře byla nejspíš pravá. – Julinka ho překvapila a on ji... – Poprvé v životě se Ryškovi přihodilo, že před ním někdo klesl na kolena. Zmohl se na chabé odmítavé gesto.
 – Smilujte se. – Vztahovala k němu ruce a dík tomu ji mohl zvednout.
 Výkřiky probudily Varhulu. Aniž otevřel oči, zavelel chraplavě:
 – Ještě jednu rundu... –
 – Paní Koukalová, – snažil se Ryška, – všechno se vysvětlí. –
 Zdálo se, že právě toho se žena nejvíc děsí. Začala kymáčet hlavou zprava doleva a zleva doprava, kmity se stále zvětšovaly; půjde-li to tak dál, hlava jí uletí. Poručík zkusil položit jí ruku na rameno. Okamžitě měl na své ruce její horkou dlaň.
 – Pane poručíku, muž se mi otrávil houbama. –
 Neměl ponětí, proč mu to povídá. Na řasách se jí leskly slzy. Obrátil se k Ludmile.
 – Zavolejte svému příteli. –
 – Teď? –
 – Před chvílí jste se rozešli. –
 – Na to nemáte právo. Co po něm chcete? –
 – Jestli ho tamten nepozná, může zas odejít. –
 – Ten opilý klacek? Odkud by ho znal? –
 – Nevím. – Ludmila váhá.
 – On s tím nemá nic společného. –
 – S čím? –
 Postřehla nástrahu a rozzlobila se.
 – S ničím, – odsekla. – Ani s norkem, ani s Julinkou. –
 – Zavolejte mu. –
 Vešla do předsíně a dveře nechala dokořán, takže poručík viděl každý její pohyb. Vytočila číslo.

– Tady Ludmila... Přijď sem... Ano... Co?... Nezbáznila. Je tu policie. – Na důkaz protestu křápla sluchátkem. Když se vrátila do pokoje, usedla do křesla, přehodila nohu přes nohu a zapálila si cigaretu. To znal. Rozhodla se, že nebude brát Ryšku na vědomí.

Ema sedí v nepřírozené nehybnosti, dívá se do daleka, jako by stěny pokoje byly průhledné. Varhula chrápe. V jeho pootevřených ústech se objevuje bublinka slin, nafoukne se a praskne.

Ryškovi připadá, že trojí dech, trojí neslyšitelné pulzování naráží na nábytek, na stěny, na dutý kvádr pokoje a rozechvívá ho.

– Mohu otevřít okno? –

Ema cosi mňoukla, mohl to pokládat za souhlas nebo za odmítnutí. Přistoupil k oknu, shrnul závěs, vytáhl roletu, pootevřel. Studený proud ho lízl po čele. Pohledl do ulice. Prázdná, bez zvuků, jen stíny a kalná světla.

Vzhledl výš, k obrysům vzdálených střech, mizejících v šedi oblohy, jež tu a tam jasně prosvítala. Díval se ven, ale před očima měl najednou dětský pokoj, k němuž stál zády. Něco tam rušilo. Stůl a na něm podivná homole, zakrytá brokátem.

Obrátil se, otevřel protější dveře. Homole je na svém místě. Vešel dovnitř, jako by bloumal bez cíle, roztržitě nadzvedl brokát.

– Di do hajzlu! – vyjelo to na něho, že sebou škubl. – Couro! – V drátěné kleci se čertí papoušek.

Ema vyskočila. – Ložzíku! – křikla.

– Di do hajzlu! – odpověděl jí pohotový pták.

– Pane poručíku, tohle ho naučil zeť! – zvýšila hlas. – Můj zeť je primitiv. –

Vzala Ryškovi z rukou brokátový přehoz a klec přikryla. Papouška to uklidnilo.

– Jak vycházíte se svým zetěm? –

– Ten člověk pro mě neexistuje. – Mrazivý tón měl pozvednout její pošramocenou důstojnost. – Musím být u toho? –

– U čeho? –

– Až budete zatýkat toho vraha. – Logické myšlení zřejmě nepatřilo k Eminým přednostem, neboť pokračovala. – Je to úplně jasné, pane poručíku. Ludmilin frajer, ten Vlastimil... –

– Nejmenuje se Vlastimil! – zavyla dcera.

– Já se od všeho distancuju! Muž se mi otrávil, když jí bylo dvanáct, kvůli ní jsem se podruhé nevdala, ačkoliv... Pane poručíku, copak

za to mohu, že jsem ji nezvládla!? Žijeme v hrozném světě! –
V tom jí dával Ryška za pravdu. Žijeme v hrozném světě – protože
každý z nás v jiném. Zde je zakopán pes.

Ema se chvěla. Ryška šel zavřít okno.

– Kdo se o Julinku stará? –

– Já, – protáhla atraktivní babička. – Já, pane poručíku. – Ludmila
stáhla koutky úst.

– Kdy jste ji dávala spát? –

– Kolem osmé. –

– Co jste dělala potom? –

– Potom jsem myla nádobí. A potom jsem si vařila kávu. Mně dělá
káva před spaním dobře. Víte, já mám nízký tlak. Chtěla jsem ještě
číst. –

– Byla jste stále v kuchyni? –

– Ano. –

– Z předsíně jste neslyšela nic? –

– Ne. –

– Jinak jste nepozorovala nebo neslyšela nic neobvyklého... –

– Jak by ne?! Přece ten kočich! Visel na věšáku! Totiž... měl tam
viset. – Ema se zas zadívala upřeně na dceru, zdálo se, že odpověděla
jí. Od první chvíle sleduje němý dialog těch dvou, o něčem se
urputně dorozumívají, o něčem, co má zůstat před Ryškou skryto.
Je tu ještě jiná záhada než kočich a dítě, tím je si Ryška jist.

Ani jedna z žen mu nechce pomáhat. Obě se čehosi bojí. Co by zde
mohl objevit? Ať se namáhá sebevíc, nevidí nic, nic...

– Kolik let je vaší vnučce? –

– Bude jí pět. –

– Máte jistě fotografii. –

– Ne, – vpadla jim Ludmila do rozhovoru, – nemáme. Nikdy jsme
ji nefotografovali. –

Tuhle okatou podivnost nechal Ryška zatím bez komentáře. Exi-
stuje vůbec Julinka?

Jestli existuje, záleží jim na tom, aby se našla? A proč mu Koukalo-
vá volala? Kvůli ú d a j n é m u kočichu. Stále více se mu zdálo, že
lituje své hysterické nerozváženosti. O zmizení děcka však zřejmě
nevěděla. Tím se pro ni dostal norek do nových souvislostí, které
Ryškovi z neznámých důvodů zanic neprozradí.

Ozval se zvonek. Tváře obou žen znehybněly.

Ryška šel otevřít a nočního hosta kupodivu poznal, neboť přítelem paní Ludmily byl zpěvák Běda Sivek, jehož hvězda právě prudce stoupala.

– Dobrý večer. –

Umělcův stisk je dlouhý a vřelý, několik slov o potěšení a malém strpení, svrchník na věšák, krátká procedura před zrcadlem.

Ryška ho pozoruje necitelným okem Roentgenova přístroje, pro nějž je okouzující muž jen schránkou nepůvabných stínů. Vykročil k pootvěřenému pokoji a host se zastavil na prahu. Pozdravil s jemnou úklonou a rozsvěcoval se jako vlákno, do něhož zapjali proud. Všechno nasvědčovalo tomu, že se mu úplně vykouril z hlavy smysl konfrontace. Pod tlakem této obavy přistoupil Ryška k věci.

– Je to on? –

– Ano, – usekla Ludmila.

Avšak Běda už rozehrál svou etudu a nebylo lehké ho zadržet. Přiblížil se k Emě. Působivým úsměvem, v němž se uplatnil jeho dokonalý chrup, jí složil němý hold.

– Dovolte, abych se představil. Sivek. –

Až do této chvíle neměla Ema potuchy, kdo rozvrací Ludmilin rodinný krb, na to by vzal Ryška jed. Nyní v ní zápasí vzbuzená sympatie s dobrým vychováním.

– Těší mě, že vás poznávám, – vyslovila se zdrženlivou, možná ostýchavou vřelostí.

Potěšení bylo zřejmě i na zpěvákově straně, díval se oslněn na její přeliv.

Ryška zatřásl Varhulou.

– Poznáváš ho? –

– Koho? – vyjevil se zburcovaný hoch.

– Pan manžel? – usmál se Běda zářivě a hrnul se ke gauči.

– Je to Vlastimil? – předešel Ryška zdvořilostem. Odpovědi si byl jist.

– Není. –

Tu rozsvítilo Varhulovu tvář poznání a blažené ohromení.

– Sivek! – zavrkal a pokusil se vstát.

Ryška toužil po rozuzlení a tohle ho dohřálo.

– Byl jste tu dnes večer? – utrl se na zpěváka zbytečným dotazem.

– Jak prosím? Myslíte zde...? Zde jsem nebyl ještě nikdy. –

– Paní Ludmila vám to dosvědčí, že ano. Zapomněla u vás kabelku? –

– Tu zapomněla v kině, – opravil ho zpěvák a byla to nejspíš pravda, protože vypadal otráveně.

– Máte klíče od tohoto bytu? –

– Jak prosím? – ohradil se zpěvák podruhé. – Pochopte, že mezi mnou a paní Ludmilou je jen přátelství. –

Ryška nebyl ochoten pochopit nic.

– Paní Ludmila zpívá? –

– Ovšem... ve sboru. –

Na tváři Emy Koukalové lze číst, co soudí o nadání své dcery.

Ryška povzdechl. Pokoušela se o něho rezignace.

– S Jiřím Varhulou se vidíte samozřejmě poprvé v životě. –

– Zajisté. –

Pokoj zalévalo světlo jediné žárovky, to světlo se chvělo, rozplývalo se, temné kouty se posouvaly dál a dál, prostor se uvolňoval... Hodiny na sekretáři ukazovaly půl jedné. V té chvíli vyrazila Ema výkřik.

– Váza! –

Přiskočila k sekretáři, otočila vázou. Půl jí chybělo.

– Pane poručíku, někdo rozbil vázu! –

– Nedotýkejte se jí. Kdy byla celá? –

– Ráno. Ráno jsem ji otírala. A pak jsem se jí už nedotkla. Vlastně... – Emě lezly oči z důlků. – Když jsem dala Julinku spát, vynesla jsem z ní květiny, protože byly zvadlé. Stála jinak. Někdo ji rozbil a otočil. –

Kolem vázy bylo drobounce prachu, ale ani jedna střepina. Za sekretářem vykukoval jedním rožkem dětský papuček. Ryškou proběhl chlad. Otřásl se.

II.

– Trváš na své výpovědi? –

– Ano. –

Varhula měl oteklá víčka a stále mžikal.

– Človče, ten žvást o Vlastimilovi... – rozběsil se Andík, který doposud mlčel a dělal si z novinového půlarchu holubičku.

– Pane poručíku, já jsem se s ním skutečně setkal. –

– Na hrázi? –

– Na hrázi. –

– Co by tam dělal, krucinál! –

– Měl jsem dojem, že mě sleduje. –

– Proč by tě sledoval, ksakru! –

– To nevím... Možná, že věděl o té drcnuté a chtěl mě vydírat. –

– Tebe?! –

Andík zafuněl odporem a zkusil, zda mu holubička poletí. Sedla si na radiátor ústředního topení.

– Co z toho, pitomče, máš? Stejně se ti všechno spočítá, i ta sranda, co si z nás děláš. –

– Pane poručíku... –

– Koho myslíš, že máš před sebou? – Andík napjal hlasivky, to vždycky působilo.

– Pokus se Vlastimila popsat, – vmísil se Ryška.

– Ze začátku vypadal jako vrah... pak spíš jako kretén. –

To vypověděl Varhula už několikrát. Ryška však stále doufal, že alkohol, který pomohl hoča zlomit, uvolní postupně místo paměti.

– Vlasy, oči, zvláštní znamení. –

– Nevzpomínám si na žádnou podrobnost. Kruci, já mám okno! –

– Proč ti potom připadal jako kretén? –

– Proč, vidíte? – divil se Varhula. – Myslím, že se choval nějak divně. Taky to, že u sebe neměl nic, jenom dámskou kabelku. –

– Hergot! – zařval Andík, který toho měl právě dost.

– Pane poručíku, proč bych vám lhal?! –

– To nevím, – uznal Ryška.

– Vzpomeň si, – slíbil mu Andík. – Jen co ti sem zavoláme fotra. – Varhulovo čelo zvlhlo.

– Já nic nezapírám! – vmlouval se prosebně a měl najednou trochu potíže s dechem.

- Nezeptal ses ho na tu kabelku? – držel se Ryška věci.
- Zeptal. Říkal, že je to dar. Že se v kině seznámil s nějakou žábou. –
- V kině? –
- Ano. A že ho ta žába pozvala k sobě. – Varhula úporně přemýšlí a třeští přitom oči. – Přesně je to tak, že se jí zeptal, kde by mohl přespát, a ona řekla, že u ní. Pak mně vykládal, že chodil po hotelích, ale všude bylo plno. –
- Nezdálo se ti to divné? –
- Zdálo. Ale byl jsem to... – Donekonečna totéž. Řezanka.
- Jenže udal jinou adresu, – vyrazil ze sebe Varhula znenadáni. Dýchal jako pes, který nese v tlamě zastřelenou koroptev.
- Jak tomu mám rozumět? –
- Jinou, než kam jsme potom šli. –
- Jinou, než byla na dopise? –
- Ano.... Původně jsme měli jít někam do Severní ulice. K paní Trněné. Nebo tak nějak. – Oteklé oči planuly horečkou.
- Proč jste tam nešli? –
- Říkal, že má nocleh jenom pro sebe. Ale nešlo o nocleh, že jo? –
- A o co? –
- Pane poručíku, to je přece jasný. –
- Potom tě zavedl na Bolehrádkovu? –
- Ne, potom jsme šli do vinárny. –
- Nutil tě do pití? –
- Ne, ale já jak se rozjedu... –
- Byls někdy na záchytce? –
- Musím odpovědět? –
- Už ne. Kdo otvíral byt Koukalové? –
- Já. –
- Vlastimil se klíčem nedotkl? –
- Dotkl... Ale měl rukavice, jestli myslíte na otisky. Kruci, to mě nenapadlo. –
- Co? –
- Ty otisky. –
- Čteš blbou literaturu, – usadil ho Andík. – Byl Vlastimil ožralý? –
- Ne. – Varhula má na čele plno drobných krupiček.
- Víš to jistě? –
- Vím. Skoro nic nevypil. Nechutnalo mu to. –

Jestli neblábolí, tedy ho Vlastimil opil. Ryška se truchlivě usmívá, aniž o tom ví. Andík poslouchá znechucen. Zná Ryškovy výslechy a hluboce s nimi nesouhlasí. Seřvání delikventa je pro něho nezbytným výrazem přisnosti, ale i důstojnosti instituce, již zastupuje.

– Připustme, – hovoří Ryška tónem, který Andíka popouzí tak, že se musí pustit do nové holubičky, – připustme, že Vlastimil v kině ukradl kabelku a že se chtěl vloupat do cizího bytu. Vzal si tě s sebou, aby na tebe svrhl podezření. –

– Nechtěl mě vzít s sebou. –

– Ty ses mu vnutil? –

– Asi. Řekl, že půjde nejdřív odevzdat dopis. Že to slíbil té žábě. – Andík zaskučel. – Původně ho chtěl jenom hodit do schránky, ale právě se vracela nějaká partaj a řekla nám, že se u Koukalů ještě svítí, tak jsme jeli nahoru, protože nás svezli. Já jsem pak zkusil ty klíče. Třetím jsem se střelil. – Ryškovi začínají kroužit před očima oranžové prstence. – On se tomu divil. –

– Otevřel jsi předsín, vešli jste dovnitř. – Myšlení působilo Ryškovi fyzickou bolest. – Co dál? –

– Chtěl jsem jít do pokoje, ale byla to koupelna. Dostal jsem chuť na sprchu. –

– Vlastimil ti v ničem nebránil? –

– Ne. –

– Nezarazilo tě, že se ti ve všem tak ochotně podřizuje? –

– Byl jsem úplně státý, pane poručíku. V takovém stavu by mě nezarazilo, ani kdyby si utrl hlavu a pinkal s ní o stěnu. –

– Šel za tebou do koupelny? –

– Ne, jenom zavřel dveře. Ona pak přišla za ním. –

– Kdo? –

– Přece ta Koukalová. Čekala na něho. –

– Jak to víš? –

Varhula se zaškaredil. Původně se chtěl usmát.

– Pane poručíku, když ženská uvidí v síni cizího chlapa, začne rvát.

Ona neřvala. Bavili se spolu. –

– Neřekl ti Vlastimil své příjmení? –

– Možná, že řekl, ale já jsem ho potom oslovoval jenom Vlastimile. –

– Nezmínil se například o svém zaměstnání? –

Ve Varhulově zraku se cosi probudilo.

– Říkal, že je jenom na skok ve městě, ale že se zdrží, protože stojí modelem jednomu malíři. –

– Že stojí m o d e l e m ?! –

– Pane poručíku, nevymýšlím si ani slovo. –

– Tady ve městě? –

– Nejspíš... –

– Kterému malíři? –

– To nevím. Mluvil o Zelené ulici nebo tak. Nějaká barva v tom byla. –

Ryška se zhluboka nadechl.

– Teď se půjdeš vyspat. –

– A ta přejetá, pane poručíku? –

– K tomu chceš něco dodat? –

– Ne. Kolik mně to hodí? –

– Zmiz! –

Poručík zazvonil. Andík dokončil druhou holubičku a vrhl ji na skřín. Počkal, až se za Varhulou zavřou dveře, a pak projevil svůj názor.

– Kluk lže tak pitomě, že by člověk šílel! –

– V jeho výpovědi není jediný rozpor, – poznamenal Ryška.

– Ty mu ty blbosti žereš? –

– Nežeru, ale řekni mi, jaký mají smysl? Proč nezapírá, že přejel člověka, ačkoli by mu to zatím nikdo na světě nedokázal, a taky nikoho nepřejel, jen tu bábu zranil, ale v ožralé palici se mu z toho vylíhl horor, proč mně to sám zarecitoval, sotva mě uviděl, a proč si vymýšlí Vlastimila, a to tak, že by vzbudil nedůvěru i v Kocourkové? Jestli Vlastimil neexistuje... –

– To je samozřejmé! – vybuchl Andík, který nesnášel záhady.

– Tedy jestliže Vlastimil neexistuje, proč se nesmíme za žádnou cenu dovědět, jak se dostal Jiří Varhula do bytu paní Koukalové? Nemohl ukrást kožich ani unést to děcko, to je fakt. –

– Proč by to nemohl udělat? –

– Protože by se tam musel zas vrátit a vychlastat ajrkoňak. Neudělal to. Ale možná ví, kdo to udělal. –

– Kdybys ho byl trochu zmáčk... –

– Eh! –

Andík byl rozhořčen. Miloval strohá elementární fakta a komplikace ho unavovaly. Stál u vchodu labyrintu s pevným přesvědčením,

že jím projde mnohem snáz se zavazanýma očima než s bdělým pohledem na všechny strany, neboť drží v rukou pevně tu správnou nit. Na Ryšku byl odjakživa alergický. V četných polemikách, které s ním v duchu vedl, ho vinil ze změkčilosti, z nedostatku razance. Podle Andíkova náhledu měl Ryška uplatnit svou zálibu v metafyzice na jiném poli, méně exaktním. Má sice jistý dar intuice, ale tím hůř, protože to není v souladu s vážností jeho profese, zvláště jeho výslechy jsou k uzoufání. Mimo to je zatížen psychologii a jako magnet přitahuje všechno, co se vzpírá zdravému rozumu. Neustále studuje odtažitě nauky, místo aby se věnoval přízemní realitě.

– Ando, jdu si na hodinku lehnout. –

Teď je na dně, je to na něm vidět.

– Jo. –

Ryška bydlil za rohem. Ale než došel k domu, provrtala se mu vlhká zima na kůži. Zatoužil po vaně teplé vody. Představa tepla, nasycených par a mýdlové pěny ho docela ovládla.

Rozdělal v koupelně oheň – jeho byt nebyl žádný komfort, ale přirostl mu k srdci, takže miloval i to zatápění, mazlil se s ním, přiřazoval teninké třísky, aby to prskalo, myslel na šípkový čaj, který pil kvůli vitamínu, cítil se naprosto svěží, ale když vstával z bedny na uhlí, zhoupala se pod ním podlaha.

Ve vaně se ho zmocnila melodie U Kokořina je Kateřina, zněla mu nejdřív v uchu, pak v hlavě, pak v celém těle, slyšel k ní šumivý doprovod, unášela ho, ale měl předstih, pokaždé se jí ztratil, takže se musela vrátit a začínat znovu, taková puklá deska to byla, tvářila se, že má naspěch, ale ne a ne se přehoupnout přes tu Škvíru. Jsou koneckonců jen dvě možnosti: Vlastimil existuje – Vlastimil neexistuje. Obě stojí za starou belu.

Vybavily se mu Ludmiliny oči. Velké, výmluvné, varující. Váza, rafinovaně umístěná, skrývající ránu. U Kokořina je Kateřina.

Nádherná masáž suchým ručníkem. Opláchnout vanu a dost. Protiivný zvuk nejprotivnějšího přístroje na světě.

– Ryška. –

– Mám tady votisky z tý vázy, – oznamoval Andík. – Dvoje. Jedny patří Emě Koukalové, druhé jsou cizí. –

– Cizí? –

– Ani Ludmila, ani Varhula, ani zpěvák. Ani děcko. – Andík se vzteká.

– Úplně cizí veliká pracka. Překrásný votisky, skoro všechny prsty. Hergot! –

Ryška se oblékl, nasnídal a vyšel z domu. Na věžních hodinách odbíjela osmá.

V denním světle působil dům č. 9 všedně a přes svou novost zchátrale. Venkovní dveře oprýskávaly, skleněné tabule byly zašlé, kdosi urazil kus rohu, nejspíš při stěhování.

Poručík předpokládal, že o zmizení Julinky bude kdekdo vědět. Podobné senzace procházejí zdmí. Očekával vrstvičku soucitu a pod ní krvelačnou zvědavost.

Srocení hned u vchodu ho znepokojilo. Když ho postřehli, vstřebali ho do svého středu. Zavalitý čtyřicátník s vyvalenýma očima, který vypadal jak řidič pětítunky, ale představil se jako ekonom, ho oslovil: – Pane poručíku, jdete kvůli té kachně? –

Ryška ponechal věcem volný průchod a dověděl se, že ekonomova manželka si přinesla od známých domácí kachnu, kterou jí někdo zcizil z košíku, když ho postavila na vteřinku na odpočívadlo mezi prvním a druhým patrem a šla se podívat k Vrbasům na nový koberec. Důchodkyně Marie Nebeská byla toho názoru, že o poctivosti nájemníků nelze pochybovat a že zmíněnou drůbež odnesla kočka. Tím vzbudila jízlivou nevoli Arnošta Faixe, který choval prastarého kocoura. Arnošt Faix prohlásil s přesvědčením, že každý ví, o jakou kočku šlo. Nato se urazila Helena Bublová, pronesla zvýšeným hlasem, že je jasné, koho Faix myslí, a žádala přítomné, aby jí to dosvědčili. Josef Vedral, učitel v důchodu, vyjádřil své mínění delším monologem, v němž dal za pravdu oběma stranám. Navíc se docela soukromě domnívá, že kachna, byť domácí, je příliš maličerný důvod k nesvárům a že by ho zajímalo, kdo vyšrouboval ve sklepe žárovkou.

Konverzace se dostávala na pole invektiv a poťouchlostí.

Tehdy napadlo Ryšku pohledět na volné prostranství před domem. Viděl ošklivý obdélník, rozsekaný nerovnými, prošlapanými chodníčky, stranou v proluce mezi garážemi se zvedalo rumiště, špinavý pahrbek, který založili stavaři a na nějž nájemníci tajně přidávali ze svého v pošetilé naději, že domovní správa dá haldu jednoho dne odklidit. Zůstávala však na místě, zvykli si na ni jako na důvěrnou záležitost, o níž je možno dlouze hovořit. Ryšku nezajímala banální hromada, Ryšku upoutala skupina indiá-

nů, vedená, jak zvěděl dotazem, Tomášem Jourem. Ze všeho nejvíc ho pak zaujalo peří, zdobící hlavy rudokožců. Matka náčelníka zaujala bojový postoj.

Přes její protest zavolal Ryška na rudé gentlemany, nechtějí-li si s ním pohovořit, jak bývá zvykem mezi muži. Předstoupili před něho s důstojností, již nezmenšoval ani drsný, možno říct zanedbaný zevněšek.

– Kam jste tu kachnu schovali? – šel Ryška k jádru věci.

Rudoši se tvářili, že nevědí, o čem je řeč. Ale snad to způsobilo neústupně mlčení dospělých, snad otevřenost hry; Tomáš Jour vystoupil z řady.

– V hlídačově boudě. –

Hlídačova bouda stála na konci bloku a nyní, když už dávno nikdo nic nehlídal, změnila účel.

Ekonom zavřel. Na toto vyzvání přistoupila Alena Jourová ke svému synu a se sebezapřením vykonala, co od ní všichni očekávali. Plácek se vyprazdňoval.

V činžáku zazvon v přízemí, učil starý zkušený Javor, Ryškův obávaný šéf. Na štítku vedle tlačítka stálo: Marie Nebeská.

Ryšku to jméno odrazovalo. Vyvolávalo nepřijemné asociace. Vzpomněl si na přeplněnou tramvaj, do níž se prodírá páchnoucí, umaštěný dědek. Před ním nastoupila jeptiška – oživený anachronismus. Dědek se nemůže vysoukat nahoru, jeptiška mu podává ruku. Gesto biblického milosrdenství však obejdu popudí.

– Kuš, babo! – vyplivne. Z úst mu začpí tabák a zkyslé víno. Jedni se smějí, druzí jsou pohoršeni. Jeptiška mlčí.

Ryška žádá otřepu, aby se legitimoval. Zatím se tramvaj rozjede, sesype těla k sobě, z jedné strany naškrobené sukno, ze druhé dotyk smradlavého kabátu. Jmenoval se Boleslav Absolon.

Jakou já mám ksakru paměť na jména!

A tenkrát, v té elektrice si poprvé všiml, že nenávidí lidi. Sneslo se to na něj jak krupobití. Na počátku byl jen těžko ovladatelný odpor, vůz chrastil, těla se kymácela, v zapařeném vzduchu se převalovaly žvance slov, lepily se na kůži, čpěly jako vetešnický krám, hýbaly čelistmi, vydouvaly líce. Ty grimasy, ty nesrozumitelné, bláznivé grimasy!

Inflace slov, zvuky, jež poztrácely význam.

Teď zazvoní u Marie Nebeské, zvedne několik klepů přímo ze

země a bude je přebírat jak Popelka hrách.

– Dobrý den, paní Nebeská, ne, nejde ani tak o tu domácí kachnu jako spíš o Julinku. –

– Já se o nikoho nestarám, pane poručíku, člověk se hned namočí, ale každý vám řekne, že to dítě roste jako kůl v plotě, mladá si jí celý den nevšimne, ta má jiné zájmy. –

Ryšku příliš nezajímá jaké zájmy.

Nebeská krčí významně rameny. Je žhavá vysypat, co jí trne na jazyku, ale přeje si zachovat dekorum, očekává Ryškovo naléhání.

Nic se tak Ryškovi nezajídá jako předstíraná ctnost. Rozhodl se, že to zde skončí. Zeptal se ještě stroze na Julinčina otce.

– Otec? Vy myslíte Julinčina otce? –

– Ovšem. –

– Já klepy nedělám, pane poručíku, ale když se ptáte... Julinka, jak se říká, nemá otce. –

Nechala pootevřená ústa, aby mohla pokračovat po očekávané otázce. Ryška jí to neumožnil.

– Ptám se na manžela paní Ludmily. –

– Jo Píkl? On si ji vzal... Jak bych to řekla, on je už starší člověk. –

Opět ta dychtivost vychrlit banální historku jednoho špinavého manželství, opět ten pokus učinit z Ryšky spoluviníka. Podruhé jí nechává poručík na holičkách.

– Čím je Píkl? –

– Montér. Peníze vydělá, to víte. –

– Kdy jste ho viděla naposledy? –

– Kdy? Někdy včera před polednem. Otvíral garáž, první zprava je jeho, mám dojem, že hned zas jel, že by se vracel, to nevím... jo, musel se vrátit, protože musel přivést zpátky Julinku... –

– Julinka jela s ním? –

– Vždycky ji povozil. Má ji rád. –

– Jste si jista, že se vrátili? –

– To jo. Nikdy ji nebral s sebou na Slovensko, stará by mu to nedovolila. –

– To je vše. Děkuji vám. –

Ludmilin muž byl tedy včera doma. O tom se matka s dcerou tak namáhavě dorozumívaly? Poručík zašel za dům, prohlíží si garáže. Jsou trochu bokem a hraje si u nich několik capartů. Hrají si s reza-vými dráty, s plesnivými papíry, se střepinami skla, radost a zloba

z nich vyrážejí pronikavým ječením, prožívají svou hru naplno. Na opačné straně věší žena prádlo.

Ryška pokročil ke garážím. Na všech stejný, ostře zelený nátěr. První zprava, řekla Nebeská.

– Poslyšte, hoši, viděli jste včera odpoledne Julinku? – Mlčení.

– Viděli nebo ne? –

– Viděli, – odpovídají sborově.

– V autě? –

– V autě. –

Mám smůlu. Nejstaršímu jsou sotva čtyři roky.

– Přivezli ji zpět? –

– Přivezli. –

Ryška se ohlíží po indiánech. Marně.

– Znáte pana Pikla? –

– Známe. –

– Která garáž je jeho? –

– Tahle. – Mrňavá pěst se pokusila zabušit do plechu a rozeznít ho.

– Pane vojáku, – promluvil znenadání ducatý klouček, jenž ho dosud jen napjatě a zamračeně pozoroval, – jestli hledáte tu bednu, tak ji paní Piklová a paní Koukalová odnesly do boudy. –

– Bednu?! –

Kluk kývá. Baculatou ručkou ukazuje na chatrč, již používal hlídač a již stavaři ponechali osudu. Bouda, v níž byla ukryta domácí kachna.

– Kdy ji tam odnesly? –

– Dnes ráno. –

– Odkud? –

– ... Z domu. – Otázka kloučka zřejmě zaskočila. – Nejdřív ji daly do garáže, ale pak se vrátily a přenesly ji... Je zamčená. –

Poslední věta vyzněla smutně. Na jejím zámku zkoušeli haranti marně svůj kasařský um.

Poručík vyběhl do pátého poschodí. Příliš rychle i na svůj věk, srdce mu bušilo, v hrdle měl pocít dávení.

V bytě zastihl, jak předpokládal, jen Emu. Vytřeštila na něho oči. Porozuměl jejímu pohledu?

– Stalo se něco, paní Koukalová? –

– Ne... ale myslila jsem... váš člověk právě odešel. –

– Kdo?! –

- Co jste ho sem poslali. –
- Paní Koukalová, – opravil ji mírně, – nikoho jsme k vám neposlali. –
- Jak to? –
- Byl u vás někdo, kdo se představil jako policista? –
- Ne, – Ema pohnula řasami. – On se nepředstavil. –
- Z čeho jste tedy usoudila...? –
- Vrátil mně kabelku. –
- Tu kabelku, kterou paní Ludmila zapomněla v kině? –
- Ano. – Dívala se na Ryšku do výšky, jako by stála před žirafou.
- Ukažte mi ji. –
- Elegantní černá kabelka sériové výroby. Zrcátko, peněženka, tyčinka na rty, kapesník, dopis.
- To je zvláštní, vidíte? – řekla Ema, protože Ryška neříkal nic.
- Velmi zvláštní. Chybělo něco? –
- Ne. –
- Jak vypadal ten člověk? –
- Já nevím, já jsem si ho nevšimla. –
- Ryška nepatrně zrudl.
- Kdy přišel? –
- Chvilku před vámi. –
- A nepamatujete si, jak vypadal? –
- Vypadal docela všedně. Jako policajt. –
- Ryška zrudl o další odstín.
- Vrátil vám kabelku a vy jste měla vnuknutí, že je od policie. –
- Ryškovi se zachvěl hlas. – Nežádala jste, aby se vám legitimoval. –
- Ne. –
- Tak to je pohádka na dobrou noc, paní. –
- Dovolte! –
- Způsobně zazvonil, odevzdal ztracenou věc, zřejmě se i omluvil a taktně zmizel! – vztekal se Ryška, kterému tekly beznadějně nervy, ačkoli vyvíjel nadlidské úsilí, aby se ovládl.
- Odnesl papouška. –
- Eva zvedla řasy a v očích jí svítila zlost.
- Nemohu vědět, jaké máte metody. Člověk si musí na leccos zvyknout, než se dovolá spravedlnosti. Ale choval se slušně, takže jsem mu stejně slušně vyšla vstříc. –
- Nač potřeboval papouška? –

Trhla vztekle rameny.
– Vy jste se ho ani nezeptala? –
– Ne. Myslila jsem, že ho potřebujete k pátrání. Řekla jsem mu, že ty sprostoty ho naučil zeť. Pozvala jsem ho na kávu, – dodala zlo-
myslně, – jenže spěchal. –
Zírali na sebe stejně užasle a stejně nepřátelsky.
– Ptal se na Pikla, na firmu, u které pracuje. –
– Dala jste mu adresu? –
– Samozřejmě, choval se velmi zdvořile. –
Ryška pochopil, co mu naznačuje.
– Paní Koukalová, – vytáhl svůj trumf. – Všiml jsem si, že včera stála v rohu předsíně nějaká bedna. –
– Bedna? –
– Byla přikryta ubrusem a vypadala jako stolek. –
– Aha. –
– Kde je ta bedna? –
– Byla prázdná a chtěla jsem ji vyhodit. Zeť si v ní přivezl barevný televizor. Chcete ho vidět? – Zavrtěl vážně hlavou. Ironický tón, který vůči němu používala, ho nedopaloval.
– Kde je? Ta bedna... –
– Vynesla jsem ji před garáž. Ale někdo si ji vzal. Asi ji potřeboval, – pokračovala lidumilně.
– Kdy přivezl váš zeť ten televizor? –
– ... To už je delší dobu. –
– Takže vám delší dobu ta bedna nepřekážela... –
– Překážela, pane poručíku, – Emin hlas vyletěl do výšky, tempo se zrychlilo. – Zeť mi tahá do baráku kdejaký krám. Je to držgrešle, všeho je mu líto. Včera jsem se odhodlala... –
Ryška nevyužil její sdílnosti.
– Kdy byl pan Píkl naposledy doma? –
– Asi před týdnem. –
– Nebylo to o něco později? –
– Ne. –
– Například včera odpoledne? –
– O tom bych musela vědět. –
– Právě. Abychom to nezdržovali. Viděla ho jedna osoba z domu. –
– Ta klepna? Pane poručíku, jestli tady byl, tak nešel nahoru, někdy se zastaví jen v garáži... – Uvízla na mělčině.

– Byl tu, – opakoval Ryška. – Vozil Julinku. –
 Ema ztuhla. Ryška ji pozoroval, soustředěn na každé hnutí. Tyto okamžiky si musí zaryt do paměti. Viděl rudou skvrnu na odhale-
 ném hrdle, viděl skelný pohled uhranutého.
 – Trváte na tom, že jste se s ním nesetkala? –
 – Trvám na tom, pane poručíku. –
 – Jaký vztah měl váš zeť ke své nevlastní dceři? –
 – Tohle vám taky řekla ta drbna? –
 – Choval se k ní jako otec? –
 – Ano... Rozmazloval ji. –
 Mluvíme o tom v minulosti, uvědomil si.
 – Promiňte mi otázku. Kolik je mu let? –
 – Šestapadesát. –
 Ryška nemrkl. Ema má postoj královny.
 Do zamhlených oken zaťukal něžně drobný déšť. Ryškovi se zdá, že
 přeshlapuje v kaluži – sem a tam, tam a sem.
 – Podle vašeho názoru mu tedy dítě nijak nepřekáželo? –
 – Jak tomu mám rozumět, pane poručíku? – Ema se změnila
 v ledovou bariéru. Mluví svým nejhlubším hlasem.
 – Jak chcete. –
 – Dovolte, to je šílenství! –
 – Co? –
 – Naznačujete mi snad... –
 – Nenaznačuji vám vůbec nic, paní Koukalová. Váš zeť nešel včera
 nahoru, zastavil se jen v garáži. Chci tu garáž vidět. –
 – Prosím. – Jízlivě se usmála.
 Vedla ho neupraveným prostranstvím k řadě navlas stejných vrat.
 Ten okamžik se blíží, myslil si Ryška, blíží se ten okamžik.
 – Která? –
 – První zkraje. Ale klíče má jen zeť. –
 – To jsem předpokládal. Dovolíte, abych otevřel sám? –
 – Prosím, ale jestli poškodíte zámek... –
 – Budete si stěžovat. Naivní kousky, paní Koukalová, mohu-li vám
 radit, nechte toho včas, nemáte talent. Rozeznám klíč od garáže.
 Visel v předsíni vedle zrcadla. –
 Garáž byla prázdná. Ať si má svou chvíli vítězství.
 – Teď se podíváme do boudy. –
 Pozoroval, jak zelená. Kdyby se však viděl v zrcadle, zhrzil by se

své vlastní pleti. Bedna se mu právě před vnitřním zrakem otvírala.

– Je to vaše bedna? –

– Ne! –

Učinila poslední pokus a současně se smiřovala s jeho marností.

Odhodil harampádí, odrazil víko. Nahnul se nad prohlubní, ale neviděl to, co s trnutím očekával. V bedně se válely drahocenné, na první pohled pašované kožichy. Ryškovým povoláním bylo překonávat překvapení.

– Váš zeť hodně vydělá, vidíte? –

Stála nad tím nadělením, jako by se jí netýkalo, a tvářila se jako dáma.

– O finanční záležitosti svého zetě se nestarám, pane poručíku. – Zvedl jeden z kožichů, foukl do hebké srsti. Přemohl se natolik, že se na Emu usmál, neboť svěrák, který mu hrozil rozdrtit hrudník, právě povolil. Příběh dítěte se ještě neuzavírá.

– Vám se ztratil norek, že ano? –

– Ano. –

– Tady ten? –

– Ne. –

– Prohlédněte si ho. –

– Znáám své věci, pane poručíku. –

Pustil kožešinu z ruky.

– No, a teď zkuste mluvit pravdu. –

Chvilku trvalo, než plně pochopila.

– Z čeho mě obviňujete? –

– Kde je vaše vnučka? –

Vypadalo to, že omdlí, ale neomdlela.

III.

Návštěvu u Bédi Sivka by si byl Ryška rád odepřel. Ale diskutovat s Javorem, toho se nikdy neodvážil. Případal si jako kus dřeva v peřeji. Smýkán na všechny strany. V hlavě nemá jedinou myšlenku, která by mu svítila na cestu.

Co jsem zas zanedbal s tou bednou? Čeho jsem si měl všimnout? Krev? Pozdě. Definitivně promeškáno.

Podruhé na mě vyzrál imaginární Vlastimil.

Mezi mraky probleskuje obloha, je první pěkný den. Po vlhkých chodnicích jezdí zlatá prasátka.

Ryška se zastavil v automatu, dal si nudlovou polévku. Ze zvyku se postavil tak, aby měl před sebou celou místnost. Mechanicky se omluvil děvčeti, které o něho zavadilo. Usmála se, trochu vyzývavě.

Postavila svou misku vedle jeho. Měla guláš.

– Taky pospícháte? – zablábolil.

Ukázala zdravý chrup.

– Nej! se zde nejhůž, – vyslovil zmateně další jalovost.

– Znáte to tu? – navázala. – Já jsem tu poprvé. –

Já taky, pomyslně si.

Najednou byl vzduch těžký, plný mastných výparů, přístroje chrasťily, čelisti se pohybovaly, svět je odporná žranice, i to hezké děvče si nabírá kořeněné maso, polyká, tráví.

Hergot, jak já jsem se minul povoláním! Kdybych byl řekněme fré-zařem, nenáviděl bych špony a miloval lidi. Neměl bych ani zdání, že důchodce utloukl svou ženu, protože mu po čtyřiceti letech manželství svěřila poklesek z mládí. Nebo ten dvanáctiletý kluk, co skočil z okna, protože mu nadávali do špekounů.

Někde na záhadném místě je živé nebo mrtvé děcko, slyší na jméno Julinka a čeká, že ji zachráním nebo pomstím.

Ryška odsunul prázdnou misku, do níž vložil příbor. Matně se usmál na hezké děvče.

– Na shledanou. –

Zdalo se mu, že se ušklíbla.

Koukala bys, ke komu mám namířeno, má drahá. Z celá duše si přál, aby zpěvák nebyl doma.

Byl doma.

Zazářil poručíku vstříc, avšak stejně rychle pohasl, jako by ho byl

někdo sfoukl. O něco později, když byl Ryška schopen analýzy jevů, došel k závěru, že přišel nanejvýš nevhod, a ještě o něco později mu došlo, že kdosi, kdo by byl přišel nesmírně vhod, nepřišel vůbec.

Mimoděk si vtiskl do paměti obraz pokoje, do něhož byl uveden. Taburet, řecká váza, obrazy, květiny, všechny věci na tom jediném místě, kde nevypadají jako trety. Nesetkal se poprvé s ohromující prostotou rafinovaného vkusu. Ale jak souvisí ta místnost, plná vzduchu a jakoby vůně jehličí s apartním zjevem Bédi?

Dovedu rozervat šaškovský trikot, abych se mu dostal na kůži?

Béda seděl obkročmo na taburetu jako na koni, byl nervózní, to nedovedl zastřít. Ryškovi nabídl křeslo a přisunul k němu stolec s lahví skotské. Ryška se nenapil.

– Nebudu vás dlouho zdržovat. –

– Jak je vám libo, mám zrovna dlouhou chvíli. –

Ironie tu zněla neobyčejně delikátně, servírována nadto s beze-lstným jasem v očích. Ryšku to mátl.

– Chci si jen ověřit některé maličkosti. –

– Jsem vám úplně k službám. –

– Po celý večer, chápete, o který večer jde, jste byl s paní Ludmilou a ona s vámi. –

– Ano. –

– To si dosvědčujete navzájem. – Zpěvák mlčel. Nepokládal větu za tázací.

– Škoda, že nemůžete jmenovat nikoho, kdo vás spolu viděl. –

– Naší snahou, pane poručíku, bylo, aby nás nikdo neviděl. –

– Nedávno jste o svém vztahu k paní Piklové vypovídal v poněkud jiném duchu. –

Zpěvák se zasmál. Ryška ho pobavil.

– Byla přítomna matka. Jsme povinni zachovávat – jistý takt. – Ryšku zajímalo to množné číslo, ale nezeptal se.

– Doufal jsem, že pokladní nebo biletářka... Jste populární. –

– Lístky kupovala paní Piklová. Přišli jsme až při promítání filmu. Právě když zhasli. –

– Něco podobného jsem tušil, – míní poručík.

Zpěvák se zachmuřil, host mu šel na nervy.

Ryška nedychtil zlepšit jeho náladu. Naopak. Anž požádal o dovození, sňal se stěny kytaru, která tam visela na modré stuze, prohrábl se strunami a zaposlouchal se do zvuků, které vyloudil.

Zpěvákovým tělem proběhla sotva znatelná křeč. Když se Ryška pokusil o jakousi melodii, objevilo se na Bědově tváři utrpení.

– Jste o půl tónu níž, – zachraptěl.

– Hrajete, nebo zpíváte? – zajímal se Ryška, aniž přestal hrát.

– Obojí. –

Urážku spolkl Běda s nedbalostí suveréna, jemuž nestojí bezejmenný policajt za kapku zlosti. Jenže Ryška vyluzoval tóny, při nichž se zřejmě svíjel. Později si to Ryška znova všechno vybavil a pocítil ke zpěvákovi úctu. Málokdy se setkával s lidmi, pro něž má umění takovou hloubku.

– Znal jste Julinku? – zeptal se. Zdálo se mu, že nadešla ta pravá chvíle.

– Jakou? Ach, ne. – Hned nato dodal s tvrdostí, nad níž Ryška žasl.

– Nikdy jsem ji neviděl. –

– Hm. Ale věděl jste, že existuje. –

– Ne. Říkám vám to potřetí. Nestarám se o rodinné poměry svých... známých. –

Ryška se pokusil o chápavý úsměv.

– To znamená, že jste nevěděl, že paní Ludmila... –

– Paní Piklová, – opravil ho zpěvák mrazivě. Proměnil se mu před očima.

– Chtěl jsem říct paní Piklová. Kdy jste se o Julince dověděl poprvé? –

– Předevčírem. –

– Od koho? –

– Od vás. – Běda Sivek opustil taburet. Stál proti Ryškovi s rukama v kapsách. – Neunesl jsem ji! Nezabil! O to vám snad jde, ne?! –

Ryškovy prsty kouzlily s citem tichý třaslavý doprovod.

– Jestli nemusíte brnkat... – zasípal zpěvák.

Ryška odložil nástroj.

– Nechci se vás dotknout, ale hrajete přílišně. –

– To je tím, že nemám hudební nadání. Zopakujeme si ten večer. Nejdřív jste byli v Grandu na večeri. – Zpěvák byl vyčerpán, poručík svěží. – Tam vás taky nikdo neviděl? –

– Vrchní si vzpomene. Chodím tam často. –

– Potom jste šli do kina. –

– Předtím. –

– Souhlasí. Předtím. Z kina jste šli do tohoto bytu. –

– Ano. Totiž ne. Sem jsme šli z Grandu. –
Poručík si nevyšimá zpěvákovy zuřivosti. Zastavil se u amfory.
– Krásná váza. Starožitnost? –
– Hledáte něco, pane poručíku? –
– Už ne. Už jsem to našel. –
Běda se k němu přiblížil.
Ryška ponořil pravici do košíku z broušeného skla. Zvedl v hrsti chomáč jemných vlasů.
– Co si to dovolujete?! –
Zpěvák se prudce hnul, ale narazil na připraveného odpůrce, až to zadunělo. V koutě se roztřásla řecká amfora.

Po třech minutách seděl zpěvák v křesle a Ryška na taburetu. Některé kusy nábytku si vyměnily místa.

– To bychom měli, – konstatoval poručík, vida, že Běda otevřel oko.

– Šel jste do toho s nadšením, ale amatérsky. Chybí vám cvik. –
Zpěvák otevřel i druhé oko a bezděčně vztáhl ruku k čelu. Nahmatal tam mokrý kapesník. Vyloudil táhlý kvil, pak pronesl s námahou, ale zřetelně: – Měl jsem vám rozbít hubu. –

Ryška ho šetrně podepřel dvěma polštáři.

– I když vám to nevyšlo, projevili jste snahu. A teď můžeme přejít k původnímu tématu. –

– Vy myslíte, že vám to vyšlo? – dýchal mu zpěvák do obličeje. Pokusil se zasmát. Jeho křečovitě veselí Ryšku bůhvíproč dojalo.

– Pěkně po pořádku, – nabádal ve skutečnosti sám sebe, – kde nechala paní Piklová kabelku? –

– V kině. –

– Za jakých okolností jste se setkal s Vlastimilem? –

– S kým? –

– S Vlastimilem. –

– S žádným Vlastimilem jsem se nikdy neseťkal. –

– To je výborné. Proč jste mě před chvílí napadl? –

– O tom se s vámi nedá mluvit. – V té větě byl průhledně zašifrován bezedný hnus.

– Uvidíte, že dá. –

– I kdybych se pokusil vysvětlit vám... – Zpěvák mávl rukou. Kolem úst měl dvě hluboké rýhy. Ryška se diví, proč ze sebe zanic

nedostane záští, které by bylo nyní na místě. Proč je mu zdeptaný umělec, jenž přes svou malátnost temně žhne, proč je mu nevysvětlitelným způsobem sympatický.

– Podejte mi kytaru. – Podíval se na Ryšku jako na chlupatou housenku. Když dostal vyžádaný nástroj, zavrtěl se mezi polštáři, opřel si pevně záda, přemohl zjevnou bolest a začal hrát. Skladba nebyla krátká, ale poručík byl trpělivý. Bédovy vlasy padaly v nepořádku do nepřírozeně bílého obličejce, na kterém tichá melodie črtala pohnutí. Na mou duši, hraje jak cherubín.

Píseň dospěla k nejhlubšímu tónu, ten slábl a slábl, až se změnil v dech.

– To bylo ono, pane poručíku. –

Ryška setřásl okouzlení jako pavučinu.

– Mé čestné slovo, – pronáší Běda tiše a se zjevným sebezapřením, – to, co jste nejapně pokládal za chomáč dětských vlasů, je ve skutečnosti dívčí kadeř. Dostal jsem ji darem. Byl bych vám vděčen, kdybyste si ostatní domyslíl podle své fantazie a mě se už nevyptával. –

– Je mi líto, postrádám potřebnou fantazii. –

– Nejsem povinen zpovídat se vám! – vybuchl Běda a vzápětí zaskučel.

– Nejste. Nedělám na vás nátlak. Z vašeho soukromého života mě zajímají jen ta fakta, která souvisí s mým případem. –

– Toto nesouvisí. –

– Dovolte, abych o tom rozhodl sám. –

– Pane poručíku, jste přece muž. –

– Mýlíte se. Jsem Červená karkulka v pracovním přestrojení. Abychom rozhovor zjednodušili, mějte na mysli, že z mé strany jde spíš o výslech než o přátelskou účast s vašimi problémy. Dejte mi adresu dívky, která vám darovala svou kadeř, a pro dnešek můžeme končit. –

– Tu adresu vám samozřejmě nedám. –

– Ve vašem případě je kavalírství dost riskantní špás. –

– Milujete někoho? – zeptal se zpěvák nečekaně.

– Do hlubiny svých citů vám dám nahlédnout při jiné příležitosti. Ale domníval jsem se, že milujete paní Piklovou. –

Běda učinil odmítavé gesto.

– Máte s ní poměr, – snažil se ho Ryška upamatovat.

– Ovšem, – přikývl zpěvák vztekle. – Tak jakápak láska! –
– Jednou si to dám od vás vysvětlit. –
– Víte, kolik dopisů dostávám denně? –
– Nevím, – přiznal se Ryška.
– Přál bych vám být jednou v mé kůži. Někdy mívám pocit, že se topím v sirupu. –
– To je zajímavé. Já taky. Jenomže ne v sirupu. –
– A pak se stane zázrak. Něco, v co nedoufáte. –
– Víc k věci. Jak se jmenuje žena, která vám darovala svou kadeř? –
– Naštěstí nevím. –
– Jak vypadá? –
– Nikdy jsem ji neviděl. – Tato taktika Ryšku dopálila.
– Takže o ní vůbec nic nevíte. –
– Naopak. Vím o ní všechno... Všechno, co pro mě má cenu... Nepřímo jsem se s ní setkal. Přišel za mnou člověk s jejím vzkazem, s její prosbou... a s její podmínkou... A já jsem splnil, co si přál. – Ryška pochopil, že teď se musí mimořádně soustředit.
– O jaký vzkaz šlo? – zeptal se zvolna a tiše.
– Chtěla slyšet mou píseň, nic víc. –
– A podmínka? –
– Neuvidím ji. Budu zpívat před závěsem, který nás bude oddělovat. Souhlasil jsem. A pak jsem vyslovil podmínku i já. –
Po chvíli mlčení se Ryška odvážil doplnit Sivkovu výpověď.
– Místo honoráře jste požádal o pramen jejích vlasů. –
– Ano... Mohl jsem odhrnout závěs, byl bych to dokázal... Neodhrnul jsem ho... Zeptejte se mě proč, pane policajto, jen se zeptejte. –
Tedy, jak si později uvědomil, vyslovil Ryška neuvěřitelnou větu.
– Teď se už na nic nemusím ptát. –
Zpěvák se prudkým pohybem zvedl a postavil na nohy. Ryška viděl to nesmírné úsilí a zcela nelogicky se mu začala třást vlastní kolena. Když na to myslel po cestě na stanici – a nemohl myslet na nic jiného –, měl pocit, že se ve zpěvákově bytě setkal se dvěma naprosto různými lidmi.